

KURJER LITEWSKI

WYDAWNICTWA ROK VIII.

Wychodzi codziennie rano, oprócz dni poświęconych.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA plac Katedralny № 4.

Adres telegraficzny: Wilno Kurjer. — Skrzynka pocztowa № 96.

Telefon № 129, telefon drukarni № 685.

Administracja otwarta od godz. 10—4 po poł. W niedziele od 12—1 p. p.

Redaktorzy przyjmują od godz. 1—2 po połud.

CENY OGŁOSZEŃ:

Nadesłano za wiersz półtorowy w tekście, lub jego miejsce 1 rb.
 Ogłoszenia na 1-aj stronie za wiersz półtorowy lub jego miejsce 60 kop.
 Ogłoszenia na 1-aj str. o pozycjach państw. za wiersz półtorowy lub jego miejsce 1 rb.
 Reklamy za wiersz półtorowy lub jego miejsce 40 kop.
 Nekrologi za wiersz półtorowy lub jego miejsce 50 k., po tekście 30 k.
 Z życia towarzyskiego. Zawiadomienia do 10 wierszy — 5 rb.
 Ogłoszenia zwozajne miejscowe za wiersz półtorowy lub jego miejsce 18 kop.
 Ogłoszenia zwozajne zamiejscowe za wiersz półtorowy lub jego miejsce 20 kop.
 Drobne ogłoszenia za każdy wyraz 4 kop., najniższe 40 kop.
 Pasady i prace 3-krotne ogłoszenia 20 wyrazów 1 rb.
 Ogłoszenia w niedzielny numerze o 25% drożej.
 Dołączenie prospektów do „Kurjera” 7 rb. od tysiacy, oprócz opłaty pocztowej.

WARUNKI PRENUMERATY

	Rocznik	Półrocznik	Kwartalnik	Miesięcznik
W WILNIE	8—	4—	2—	—70
Z PRZESYŁKĄ POCZTOWĄ	10—	5—	2,50	—84
ZAGRANICĄ	16—	8—	4—	1,50

Zmiana adresu 20 kop. — Za odnośnienie do domu 10 kop. miesięcznie.
 Listów niefrankowanych lub niedostatecznie opłaconych „Kurjer” nie przyjmuje.
 Rękopisów — nie zastrzeżonych do zwrotu — nie przechowuje.

Ogłoszenia „Kurjer” drukuje tylko w języku polskim. — Ogłoszenia przyjmuje się w Administracji „Kurjera Lit.” do godz. 4 p. p. Od 4—6 p. p. w Biurze Ogłoszeń L. i E. Metzli i S-ka, Wielka 39, telefon № 888. Po godz. 6-jej nekrologi i inne niecierpiące zwłoki za wiadomienia, w drukarni Józefa Zawadzkiego, Suwowska № 3.

Numer pojedynczy
5 kop.

Rękopisy i listy w sprawach redakcyjnych prosimy adresować: Do Redakcji „Kurjera Litewskiego” w Wilnie. — Ogłoszenia, oferty i listy w sprawach prenumeraty prosimy adresować: Do Administracji „Kurjera Litewskiego” w Wilnie.

Numer pojedynczy
5 kop.

Kinematograf „BRONISŁAWA” w sali „Lutnia”
 Owoc zazdrości, dramat w 2-ech aktach.
 Szuka stania się znakomitym, komedia.
 Jaś-sędzia, komedya.
 Prospekt 8-to Jerski № 8, telef. 1161. 1445
 Początek: w czwartek o godz. 5-jej, — w resztę dni o godz. 6-jej.

TEATR POLSKI pod dyr. Br. Oranowskiego.
 (W ogrodzie po-Bernardyńskim).
 Dziś, w środę:
„HRABINA”
 opera w 3 aktach St. Moniuszki.
 Jutro o 3 pp. „Zaczarowane koło” (ceny niższe), wiecz. „Tajemnice haremu”.
 Sala Koncertowa Ogrodu Botanicznego dyrekcja I. A. SZOMANA. Telefon № 364.
 Dziś przedstawienie wszechświatowych atrakcji
 PIĘKNOŚCI MODELEK 6 PIĘKNOŚCI MODELEK pod kierunk. artysty Roberta Pakston.
 Początek o godz. 11-jej wiecz.

Może być, iż w kraju dalekim
 Spi jeszcze przyroda snem głębokim,
 A u nas minęła już zima,
 Ukazała się cudna wiosna
 I mknie do pięknego naszego kraju
 Jasny i wonny maj.
 Może być, że „Rodosa” pachnąca
 Liście znane są wam,
 A więc z tytuliu Rodosa
 Radzimy palić papierosa
 I zapamiętać nazwę jego:
 Papierosy „MAJ”.
 84440

Sprzedam SKRZYPCE staroświeckie,
 o bardzo wysokim tonie.
 Do obejrzenia w Sklepie muzycznym „Filarmonja” I. Małkina,
 ul. Wielka № 24.

DOM HANDLOWY
L. i E. METZLIKI
 Centralny Kantor Ogłoszeń
 (założony w 1878 r.)
 St.-Petersburg, Moskwa, Warszawa,
 Wilno,
 ul. Wielka № 33,
 telef. № 886.
 Przyjmuje ogłoszenia i prenumeratę na wszystkie piisma miejscowe i zamiejscowe
 po cenach redakcyjnych. 357a

S. P.
STEFAN POKLEWSKI-KOZIEŁŁ
 po krótkich i ciężkich cierpieniach zmarł dn. 20-go maja w Majorenhofie pod Rygą.
 Przybycie zwłok do maj. Dekszniany nastąpi 23 maja. 37090

Wybory w Belgji.

Odbyte w niedzielę wybory powszechne w Belgji budziły dość żywe zainteresowanie w całej Europie. Różne się na to składały przyczyny. Jedną z ważniejszych było pytanie, czy stronnictwo katolickie, stojące u steru rządów od lat 28 upadnie pod zjednoczonymi ciosami socjalistów i liberalów, idących do walki wspólnie przy gorącym poparciu masonierji. Wydawało się to dość prawdopodobnem, wobec ciągłego upadnienia większości, jaką rozporządzało stronnictwo katolickie w parlamencie.
 „Nieznosne jarzmo klerykalizmu”, jak mówią socjaliści, rozpoczęło się w r. 1884, stronnictwo katolickie dostało się wówczas do władzy, mając 32 głosy większości w Izbie poselskiej. Wybory były wtedy jeszcze cenzusowe i temu to właśnie systemowi przypisywały żywość wolności, zwycięstwo „klerykałów”. Rząd, ulegając życzeniom ludu, w r. 1894 wprowadził reformę wyborczą. Uznano głosowanie powszechne, miarkując je jednak obdarzeniem zamożniejszych i wykształceńszych obywateli dwoma, a nawet trzema głosami na wyborach. Na tej reformie najgorzej wyszło wolnościowemu mieszczaństwu. Liberali ponieśli straszną klęskę, żywość ludowe oświadczyły się

za socjalistami, lub katolikami i większość klerykałna w r. 1898 dosięgła swego maximum, bo 72 posłów. Od tego czasu zaczęła jednak stale tonieć.
 W r. 1900 dokonano powtórnej reformy wyborczej. Wprowadzono wybory proporcjonalne, zachowując jednak głosy pluralne. Nowe wybory dały wówczas większość katolicką, liczącą zaledwie 20 głosów. Nie przestawała ona jednak tonieć w dalszym ciągu i w końcu spadła do 6 zaledwie głosów. Gorzej jeszcze przedstawiała się suma głosów podanych za stronnictwem katolickim, była ona o 20,000 mniejsza od sumy głosów opozycyjnych.
 W warunkach takich rządy stawały się coraz trudniejsze, zwłaszcza, że i karności w stronnictwie rządzącem zaczęła się rozluźniać. Gabinet Schollaerta utknął na zagadnieniu wprowadzenia powszechnego nauczania. Według projektu tego ministra, rodzice mieli niezmierzoną wolność wyboru szkoły, już to gminnej, już to wyznaniowej, utrzymywanej przez klaszory. Państwo zaś udzielało zasiłków każdej szkole według liczby uczęszczających do niej dzieci. Żywioły mieskie, opalone przez liberalów i socjalistów, rozwinęły szeroka agitację przeciwko temu równoprawnieniu szkół, które, jak głosili, oddaje wychowanie ludu w ręce zakonników.
 Istotnie duchowieństwo katolic-

NIEZBĘDNY dla zwiedzających miasto ILUSTROWANY PRZEWODNIK PO WILNIE I OKOLICACH z PLANEM MIASTA OPRAGOWANY przez W. GIZBERTA. DO NABYCIA w Administracji „Kurjera Litewskiego” w Wilnie, Plac Katedralny № 4. Cena kop. 90, z przesyłką rb. 1 kop. 10.

BRISE DE MAI MUGUET ULTRA PERSISTANT ED. PINAUD. PARIS

kie wywiera dotąd w Belgji przemożny wpływ na oświatę. W kraju, liczącym 7 i pół milionów mieszkańców, istnieje obecnie 4,135 klasztorów z blisko 86,000 zakonników i zakonnic, z tego nauczaniem w szkołach początkowych trudni się 6,335 osób. Nawiasem dodajmy, że i wykształcenie średnie w znacznej mierze znajduje się w ręku duchowieństwa, nadto zaś Belgja posiada dwa wolne uniwersytety katolickie.
 Gabinet Schollaerta, jakęśmy wspomnieli, upadł i jego następcą, Braqueville zawarł z opozycją pakt, odraczający sprawę szkolną do nowych wyborów. Kwestia szkolna odgrywała też w kampanji przedwyborczej najważniejszą rolę. Opozycja miała jednak kilka innych zarzutów przeciwko rządowi klerykałom. Chodzi o to, że żywości mieskie, na których opierają się socjaliści i lewica liberalna, są przeważnie francuskie i żywią gorące sympatie do rzeczypospolitej francuskiej. Natomiast włościństwo, które stanowi główną podstawę stronnictwa katolickiego, jest w znacznej mierze flamandzkie i niechętnie dla radykalnej republiki. W ostatnich latach flamandzcy, mówiący językiem pokrewnym do holenderskiego, a więc galezyj do niemieckiego, dają coraz usilniej do samodzielnego rozwoju narodowego. Stronnictwo katolickie bardzo sympatycznie ruch flamandzki traktuje i przed wyborami obiecało przekształcenie uniwersytetu francuskiego w Gandawie na flamandzki. Opozycja zarzuca stronnictwu katolickiemu, że za mało dba o zapewnienie bezpieczeństwa Belgji na wypadek wojny francusko-niemieckiej. Ataki były zwłaszcza gwałtowne w roku szesnym, w czasie zastrzeżenia się stosunków francusko-niemieckich z powodu Marokka. Oczyszczony minister wojny musiał się nawet wówczas podać do dymisji.
 Jakkolwiek, według konstytucji, parlament belgijski odnawia się co dwa lata w połowie tylko, rząd rozwiązał całkowicie Izbę poselską i senat i zarządził wybory powszechne, zwiększając przytem, na podstawie nowego spisu ludności, liczbę członków Izby poselskiej ze 166 do 186 i senatorów ze 110 do 120. Kampanja przedwyborcza była bardzo ożywiona, dochodziło nawet do krwawych starć ulicznych. Opozycja liberalno-socjalistyczna głosiła, że jest pewną zwycięstwa wobec pożytecznego do siebie wyniku wyborów gminnych. Głównymi żadaniami jej były: przyniesienie szkół, zniesienie głosów pluralnych i ubezpieczenie robotników na starość i kalectwo.
 Rząd przedsięwziął rozległe środki ostrożności na dzień wyborów, zwołał nawet rezerwistów z ostatnich trzech lat. Tymczasem jednak wybory przeszły bez poważniejszych zakłóceń porządku i spokoju. Wyniki nie są jeszcze dokładnie znane, ze źródeł jednak urzędowych donoszą, że katolicy odnieśli zwycięstwo i większość ich w Izbie poselskiej podnieśli się co najmniej do 16 głosów, a jeszcze pomyślniej dla stronnictwa katolickiego wypadły wybory do senatu. Wynik ten ma znaczenie przedwzrostkiem dla stosunków wewnętrznych w kraju, w pewnej mierze jednak i dla zewnętrznych, to też prasa niemiecka, pomimo nawet liberalnych sympatii, jest z niego wcale zadowolona.
 M. T.

Wyniki nie są jeszcze dokładnie znane, ze źródeł jednak urzędowych donoszą, że katolicy odnieśli zwycięstwo i większość ich w Izbie poselskiej podnieśli się co najmniej do 16 głosów, a jeszcze pomyślniej dla stronnictwa katolickiego wypadły wybory do senatu. Wynik ten ma znaczenie przedwzrostkiem dla stosunków wewnętrznych w kraju, w pewnej mierze jednak i dla zewnętrznych, to też prasa niemiecka, pomimo nawet liberalnych sympatii, jest z niego wcale zadowolona.
 M. T.

Kwestja Archipelagu.

(Korespondencja własna „Kur. Lit.”).
 Konstantynopol, 16 (29) maja.
 Powstanie kwestji Archipelagu trzeba zawdzięczać Włochom. Prawda, że oświadczyła ona, iż okupacja wysp przez nich jest tylko prowizoryczną i kończy się z chwilą, gdy Turcja zrzecze się ostatecznie Trypolitanji, jednakże to „provisorjum” może się przeciągnąć do bardzo oddalonej epoki. A więc lato zrozumiałe, że wszystkie państwa zainteresowane są dzisiaj zatrużone.
 Przedwzrostkiem ludność grecka tych wysp jest najwięcej zainteresowana, co się z nią stanie. Mieszkańcy wysp nie stawiali żadnego zbrojnego oporu wojskom najęźdźcy, co byłoby tylko bezużyteczne, lecz przedstawiciele 10 wysp okupowanych i Rodosa na zjeździe w Atenach debatowali bardzo długo, jakie stanowisko wypada zająć względem armji okupacyjnej. Zdaje się, że Neojoci są wielce zaniepokojeni z powodu swych dawnych przywilejów obecnie zagrożonych. Okupacja włoska, jeżeli się przedłuży, pozbawi ich wszystkich praw, które zagwarantowała im niegdyś wyjątkowa pozycja. Mieszkańcy wysp słusznie się obawiają o swój los, gdyż z Rzymu już nadchodzą różne pogłoski, dotyczące projektów powstałych we Włoszech o użytkowaniu tak łatwo zdobytego „joujou”. Z jednej strony ogłaszają, że Włochy ogłaszają aneksję tych wysp, z drugiej zaś dzienniki angielskie utrzymują, że Włochy udzieli im swobody i pomocy przy zawiązaniu się ligi z nich pod hegemonją Samosu.
 Trzy mocarstwa daleko wcześniej, aniżeli powstało królestwo włoskie, wkrótce po burzy za niepodległości helleńskiej, zajęły się uregulowaniem sytuacji Archipelagu. To były Francja, Anglja i Rosja, które podzieliły wyspy pomiędzy Grecję i Turcję i obdarowały wyspę Samos obecną tam konstytucją. Jak zawsze Francja i Anglja przywiązywały wielkie znaczenie do morza Egejskiego, później nieco Rosja wchodzi do gry, gdy po bitwie pod Tezessie starała się otworzyć drogę do morza Czarnego. Interesy tych trzech mocarstw są zawsze takie, jakie były za czasów bitwy pod Nawarinem. Pozwolił jakimś czarwartemu mocarstwu tam wejść, byłoby całkiem przeciwnie ich celom. Trzeba przypuszczać, że przy tej okazji — pisze tutejszy „Lloyd Ottoman” — mocarstwa sobie przypomniały o swych zobowiązaniach względem utrzymania całości państwa otomańskiego. Zapomnienie zobowiązania tego jest latwem do zrozumienia w kwestjach, w których bezpośrednio nie są zainteresowane; w tej nowej kwestji Archipelagu byłoby to całkiem niezrozumiałe. W takim razie działaliby przeciwko swym interesom, pozwalając „potomkom” rzymian działać według ich woli w poprzek morza Egejskiego.
 Według greckiej interpretacji — Włochy, zajmując wyspy Archipelagu, naruszają status quo na Bałkanach, który jest ściśle związany z pokojem europejskim. Królestwo Greckie, tak samo jak Serbja, Bułgaria, a przedwzrostkiem jak Turcja, jest państwem bałkańskim. Każda zmiana terytorjalna w Turcji

na korzyść państwa nie bałkańskiego, powinna zaniepokoić „amphiktyonję” Bałkanów. Tak wyraził się tutejszy „Tachydromos”, będący póturzymym tłumaczem ateńskich sfer rządzących. Jak w Paryżu i Londynie, tak samo w Atenach zapatruje się na okupację wysp przez Włochy, jako na bardzo szkodliwą dla interesów Europy.
 Co się tyczy stanowiska w tej kwestji Rosji, jako mocarstwa najprzychylniejszego dla Włochów, to trzeba przypomnieć, że jeszcze nie protestowała przeciwko okupacji. W trakcie tego paryskiego „Temps” zwraca uwagę Rosji, przyjacielki Włoch, że flota jej przyjaciółki może jutro kierować się względami innej politycznej konstelacji i posługiwać się nabytą pozycją, aby przeszkodzić wyjściu jej floty (rosyjskiej) z Dardanelów. Z tego jasno widać, że stworzenie tej kwestji Archipelagu nie polepszyło bynajmniej międzynarodowej sytuacji Włoch. W każdym razie węzeł gordyjski, którym była kwestja wschodnia, nie stał się mniej skomplikowanym i mocarstwa muszą zadąć dość trudu, aby wybrnąć z tej gmatwaniny.
 Anglja — pisze tenże paryski organ — zdaje się być naprawdę zadowolona, co do bezpieczeństwa swej wielkiej drogi do Indji. Zjazd na Malcie angielskiego premiera, ministra marynarki i myślnie przybyłego w tym celu z Egiptu lorda Kitchenera, jest najlepszym dowodem, że Anglja na serjo bierze pod uwagę nową sytuację stworzoną przez Włochy.
 Teraz idzie o utworzenie ligi morza Śródziemnego — pisze póturzedowa „Deutsche Tageszeitung” — która mogła stawić czoło dyktatorowi angielskiej i jej nieograniczonemu ambicjom, czyniąc naturalną przeciwwagę. Inwazja Włochów do Trypolitanji i Cyrenajki, może zmienić te tendencje i zacieśnić stosunki pomiędzy Rzymem i Berlinem.
 Dr. Ismail-Bej.

W 40-tą rocznicę zgonu Moniuszki.

Biografia autora „Baiki” i „Spiewników” każdemu wykształconszemu miłośnikowi muzyki ojczystej jest dostatecznie znana. Gdy oto imię tęle czczone, mistrza Moniuszki, przypomina się ogółowi w 40-ą, wczoraj upłynioną, rocznicę zgonu kompozytora, Wilno nasze, gdzie Moniuszko coś z 19 lat spędził, mogłoby przecież przy tej okazji, pomyśleć o upamiętnieniu jego tu pobytu i działalności muzycznej.
 Oto kościół archiepiskopalny św. Jana, w którym Moniuszko zorganizował i kierował stowarzyszeniem muzycznym św. Cecylii. Oto kamienica Słowiańska (wówczas Millera), gdzie mieszkał ciągle (1849—58) i tworzył, gdzie ofiarował przed wyjazdem swym do Warszawy kajetki z najpiękniejszymi swymi kompozycjami uczennicy swej Titusównie — rzeczy, które z innymi rękopisami mistrza przeszły po zgonie dr. „Tyciusa” do warsz. sekcji im. Moniuszki. Oto kaplica Ostrobramska, gdzie również grywał i kierował zespołami muzycznymi autor pięknymi „Litani Ostrobramskich”, z których (było ich wogóle 4) jedna dotąd nieodnaleziona. Czyżby w którym bądź z tych miejsc nie dało się upamiętnić odpowiednią tablicą imienia wielkiego muzyka? Powiećcie: — jest popiersie na chórach kościoła św. Jana, którym wielbiciel talentu mistrza, s. p. Jan Wacław Machnauer, odznaczył pamiętkę działalności Moniuszki w tej świątyni, Moniuszki — organisty.
 Toż przecie, biust ów, to jeno kopja gipsowa, podług oryginału Syrewicza. Coś trwalszego należałoby tu ustawić, podobnie brązowa, uzupełniając rzecz tablicą. Sprawa rozpoczęta. Nikt chyba przeszkód stawiać nie będzie. Wilnianie na niewielkie brązowe dzieło sztuki łatwoby mogli się zarządzić. Czeczając mistrza, gromadzićmy po nim pamiętki. Mamy swe muzea. Warszawa

ma dosyć nut-autografów, koncertów i rozmaitych cennych rzeczy po Moniuszce. Odszukajmy zaginione (ale mogące się odnaleźć) utwory mistrza — opery, śpiewy i t. p., najpiękniejsze litografowane w Wilnie kompozycje; dalej wizerunki jego i t. p. Gustaw hr. Plater z Gielwan, niegdyś druh Moniuszki i autor pięknych, rzewnych o nim wspomnień, najchętniej sprawię podobnej dopomógłby. Niewątpię, że i w samym Wilnie należałoby się posiadacze szacownych po Moniuszce pamiątek.
 Zapomniało Wilno o Jonku wileńskim — o s. p. Kelingierze, o mogile jego na cmentarzu Bernardyńskim. Nie ma dotąd pomnika: Radzina, jak wiem, nie jest w stanie na takowy się zdobyć. Może drogą składek uzbierałby się na ten cel fundusik jakiś?
 L. Uziębło.

Historja a życie.

Historja jest mistrzynią życia; podobnie jednak, jak mądry wychowawca uwzględniać musi charakter ucznia, stanowisko jego, potrzeby, tak też historia winna się godzić z faktycznym stanem chwili obecnej, z wymaganiami życia, kroczącego wciąż naprzód. Historia stanowi też łańcuch nieprzerwany wypadków, którego jeden koniec w pomroce dziejowej się gubi, drugi w przyszłość sięga; nie można z tego łańcucha wyrwać jednego ognia, jednego wypadku; dlatego tylko, że się nam więcej od innych podoba, i na tem budować przyszłość, ignorując ognia następane — byłoby to właśnie zapominaniem historii z jej żelazną logiką.
 Wolno inicjatorom wydzielenia Chełmszczyzny odwoływać się do mniej lub więcej naciąganych faktów historycznych, gdyż im chodzi o upozorowanie tym lub innym sposobem swych planów, mogłoby też obejść się bez tego, gdyż... siła jest po ich stronie. Jeżeli jednak p. M. Vognon w „Lisście do Redakcji”, zamieszczonym w Nr-ze 115-ym „Kurjera” twierdzi, że Wilno jest miastem litewskim, dlatego, że napisał legendarny założyciel jego był litwinem to popelnia on błąd — przypuszczam, że w dobrej wierze — który jednak odeprzeć należy.
 Coby powiedział p. Vognon, że byśmy polacy nazwali Berlin, Drezno, Lipsk miastami polskimi, dlatego, że przez słowian były założone, o czem świadczą dotychczas ich nazwy, co przyznają wszystkie niemieckie podręczniki, p. V. nazwałby takie pretencje niezawodnie szaleństwem, lub humorystyką i miałby rację, mimo to p. V. twierdzi, że Wilno jest miastem litewskim, jakkolwiek jest sam przyznaje, że zamieszkałe jest przeważnie przez ludność polską. Przyczyna nieporozumienia zdaje się tkwić w samej nazwie „Litwa”. Jest bowiem objawem powszechnie znanym w historii, że duże państwa zgola przypadkowo zapożyczyły czasem nazwy swej od jakiegoś drobnego szczeplu lub nieznaźnej prowincji, która czasem nawet poza granicami państwa tego leży. Tak więc Francja zawdzięcza nazwę swą szczeplowi niemieckiemu franków, zamieszkałych północną częścią Bawarii; Anglja — anglosansom; Prusy zapożyczyły nazwy od nieistniejącego od dawna szczeplu prusów. (Jakaż pyszna sposobność dla litwinów, którzy są przecież najbliższymi krewnymi i spadkobiercami wymanarów prusów, wytoczyć sprawę cesarzowi Wilhelmowi o przyznaniu onego państwa pruskiego, włącznie z Alzacyą i Lotaryngją, litwinom!)
 Podobnie ogromne terytorjum, które historycznie miano „Litwy” nosi, z etnograficznymi litwinami bardzo mało ma wspólnego. Państwa litewskiego w znaczeniu narodowym nie było nigdy. Z chwila, gdy Litwa wstąpiła na widownię dziejową jako państwo, jako całość polityczna, była ona państwem ruskim, na dworze książąt litewskich panował język ruski, wszystkie dokumenty

odrzuć skargę apelacyjną Mikla... Szlakiem Napoleona. Polskie Tow...

Z ruchu budowlanego. Ruch bu...

Zamachy samobójcze. W ponie...

Dziewczynka się znalazła. Cór...

Przejeżdżając przez. Nieznany do...

Pogotowie ratunkowe. Wczoraj...

Przyjechali do Wilna: (Hotel Europejski): gen. lejtn. Eu...

Przyjechali do Wilna: (Hotel Europejski): ob. Adam Ro...

PROWINCJA

MIŃSK.

(z) Syndykat rolniczy. Dnia 2...

W budżecie na r. 1912, odbęda...

W rubryce wydatków spotykamy...

W budżecie na r. 1912, odbęda...

W rubryce wydatków spotykamy...

W budżecie na r. 1912, odbęda...

W rubryce wydatków spotykamy...

W budżecie na r. 1912, odbęda...

W rubryce wydatków spotykamy...

mi, przyznał się do zbrodni. Zabójstwo i dwa samobójstwa...

(z) Kandydatury. Z powodu o...

Posada drugiego dyrektora ins...

(z) Kalendarz Miński. Dowia...

(z) Panieci Prusa. W kościele...

(z) Węgrzy na jubileusz lwowski...

(z) Następca Badenego. We Lwo...

Oszmiana (kor. wł.). Z najdot...

W tych dniach podroczono kartk...

W niedzielę 20 maja (2 czerwca)...

Związek opiekuje się 42 kolami...

Tegoż dnia ku uczczeniu panieci...

(z) Uniwersytet ruski. „Głos...

Korrespondent „Głosu Warsz.”...

(z) Katastrofa na Powązkach. W...

(z) Zabezpieczenie służby folwar...

(z) Pies detektywem. W ubiegły...

(z) Złoty kłopot. W ubiegły...

(z) Złoty kłopot. W ubiegły...

W pierwszym 280 zagrod włościańskich...

(z) Rosji. „Dasznakiutium” i „ochrana”...

(z) sa kordonu. (z) Panieci Prusa...

(z) Węgrzy na jubileusz lwowski...

(z) Następca Badenego. We Lwo...

(z) Węgrzy na jubileusz lwowski...

(z) Następca Badenego. We Lwo...

(z) Węgrzy na jubileusz lwowski...

(z) Następca Badenego. We Lwo...

(z) Węgrzy na jubileusz lwowski...

(z) Następca Badenego. We Lwo...

(z) Węgrzy na jubileusz lwowski...

(z) Następca Badenego. We Lwo...

(z) Węgrzy na jubileusz lwowski...

(z) Następca Badenego. We Lwo...

(z) Węgrzy na jubileusz lwowski...

(z) Następca Badenego. We Lwo...

(z) Węgrzy na jubileusz lwowski...

(z) Następca Badenego. We Lwo...

Sytuacja na Węgrzech. „Wiener Allg. Ztg.” na zasadzie...

Kretenczy w Atenach. Pomimo kontroli statków wojennych...

Wyzdęł № 2 „Miesiąca Ilustrowanego”...

Wyzdęł № 2 „Miesiąca Ilustrowanego”...

Wyzdęł № 2 „Miesiąca Ilustrowanego”...

Wyzdęł № 2 „Miesiąca Ilustrowanego”...

Wyzdęł № 2 „Miesiąca Ilustrowanego”...

Wyzdęł № 2 „Miesiąca Ilustrowanego”...

Wyzdęł № 2 „Miesiąca Ilustrowanego”...

Wyzdęł № 2 „Miesiąca Ilustrowanego”...

Wyzdęł № 2 „Miesiąca Ilustrowanego”...

Wyzdęł № 2 „Miesiąca Ilustrowanego”...

Wyzdęł № 2 „Miesiąca Ilustrowanego”...

Wyzdęł № 2 „Miesiąca Ilustrowanego”...

Wyzdęł № 2 „Miesiąca Ilustrowanego”...

Wyzdęł № 2 „Miesiąca Ilustrowanego”...

Wyzdęł № 2 „Miesiąca Ilustrowanego”...

Wyzdęł № 2 „Miesiąca Ilustrowanego”...

Wyzdęł № 2 „Miesiąca Ilustrowanego”...

Najważniejsze wiadomości. W Warszawie na Powązkach...

W Warszawie na Powązkach... Katastrofa kolejowa...

Katastrofa kolejowa... Zakomunikowano Kolu polskiemu...

Zakomunikowano Kolu polskiemu... Marszałkiem galicyjskim...

Marszałkiem galicyjskim... Ogłoszono wyrok w procesie...

Ogłoszono wyrok w procesie... Projektowane jest wprowadzenie...

Projektowane jest wprowadzenie... Rada Państwa wczoraj...

Rada Państwa wczoraj... Zjazd związkowców...

Zjazd związkowców... W Konstancynie spaliły się...

W Konstancynie spaliły się... W Lüttich w Belgii...

W Lüttich w Belgii... Mitilene i groźba Turcji...

Mitilene i groźba Turcji... Austrija i Anglia...

Austrija i Anglia... Rzym. Agencja Stefaniago...

Rzym. Agencja Stefaniago... TELEGRAMY

TELEGRAMY „Kurjera Litewskiego”...

„Kurjera Litewskiego”... Z dnia 22 maja (4 czerwca).

Z dnia 22 maja (4 czerwca)... RESKRYPT NAJWYŻSZY.

RESKRYPT NAJWYŻSZY... Petersburg. Ogłoszono...

Ogłoszono... HANDEL LNIANY.

HANDEL LNIANY. Petersburg. Specjalna narada...

Specjalna narada... KATASTROFA KOLEJOWA.

KATASTROFA KOLEJOWA... Kijów. Na stacji Chmielnik...

Na stacji Chmielnik... KARA PRASOWA.

KARA PRASOWA... Moskwa. Faktyczny redaktor...

Faktyczny redaktor... KARA ŚMIERCI.

KARA ŚMIERCI... Sewastopol. W sprawie zabójstwa...

W sprawie zabójstwa... WYPADKI LEŃSKIE.

WYPADKI LEŃSKIE... Bodajbo. Sędzia śledczy...

Sędzia śledczy... WSRÓD ŁODÓW.

WSRÓD ŁODÓW... Archangielsk. Przybyły...

Archangielsk... O UNIWERSYTET RUSIŃSKI.

O UNIWERSYTET RUSIŃSKI... Wiedeń. Rząd...

Wiedeń. Rząd... PARLAMENT WĘGIERSKI.

PARLAMENT WĘGIERSKI... Budapeszt. Pomimo...

Pomimo... W tymże samym duchu...

W tymże samym duchu... WOJNA.

WOJNA... „Voss. Zig.” donosi...

„Voss. Zig.” donosi... z zamiar Włoch...

ZABURZENIA W BELGJI. Lüttich. Wieczorem miały miejsce zaburzenia i manifestacje przed ratuszem i domem ludowym.

O KOLEJ TRANS-PERSKA. Londyn. Członek Dumy państwowej Zwiegineew, który przybył w przeszłym tygodniu w związku z projektem budowy kolei transperskiej, wyjechał do Paryża.

KOLEJ BAGDADSKA. Londyn. Agencja Rentera donosi, że informacje pism, jakoby Turcja nie chciała uznać Koweit za kodycy punkt kolei bagdadzkiej nie znajdują potwierdzenia.

W MAROKKU. Fez. Nieprzyjaciel ostatecznie rozproszony, straty powstańców wynoszą 600 zabitych.

przysięgać na wierność nie tylko sultanowi, ale i Francji. POZAR KONSTANTYNOPOLA. Konstancyntopol. Wielki pożar, trwający do rana, strawił 1500 domów.

Z CHIN. Szanhai. Zaburzenia trwają dalej. Niedawno w odległości 30 mil od Kantonu ograbiono stację kolei Chańkuckiej.

NA KUBIE. Santiago (Chili). W okręgu Aranko wykryto pokłady węgla kamiennego.

Na szerokim świecie. Odznaczenie bohaterki. Sultan turecki obdarzył wysokim orderem dziewczynę arabską Fatmę Banam,

kłótnia niosąca ratunek na polu bitwy pod Benghazi straciła rękę aż do samego ramienia. Podróż „Zeppelin”. W sobotę, o godzinie dziesiątej wieczorem, sterowiec Zeppelin „wznosił się w Konstancji i po dwunastogodzinnej podróży, wylądował szczęśliwie w Hamburgu.

Nagrody za potomstwo. Z powodu niepomysłnych wyników ostatniej statystyki we Francji, co do ilości urodzeń, były minister wojny złożył w parlamencie projekt ustawy, wynoszącej 500 franków nagrody za każde dziecko po nad czworo.

Katastrofa lotnicza. W Paryżu lotnik Gollardeau z pilotem Robi wzniesli się na aeroplan, aby udać się do Juville. Z powodu burzy aeroplan przewrócił się. Obaj upadli; Robi zabił się na miejscu, Gollardeau złamał nogę.

Dla N. L.: B. K. 3 rb. Na naukę jez. polskiego: zamiast składania życzeń z powodu ślubu Kazimierza i Zofji Borowskich, Makarscy 1 rb.

Jeżeli ogłoszenie sprawozdania z „Zamiat Bazaru” wpłynęło na ręce p. J. Leszczyńskiej na kolonie letnie: Konstancyntopol. Marja B. 15 rb. Konstancyntopol. Staden 10 rb. Edmund Borkiewicz 10 rb., ks. prałat Kruczyński 10 rb. i p. Malżówna z „Lutni” zebrała 44 rb. 50 k. Razem z poprzednimi 2,331 rb. 53 kop.

GIEŁDA.

Table with market data including exchange rates for Petersburg, 22 V 1912, and various commodities like wheat and flour.

Table with market data for various goods like wheat, flour, and oil, including prices for different grades and origins.

CENY ZBOŻA.

Table with market data for various types of grain and flour, including prices for different quantities and origins.

WILNO, d. 22 maja. Zakłady przemysłowe, sklady towarowe i podjazdówka hr. A. Tyszkiewicza.

RYNEK STEFANSKI.

Market news from Stefan's Market, including prices for various goods like potatoes, flour, and oil.

Advertisement for MASZYNY ŻNIWNE MAC CORMICKA, featuring illustrations of mowers and reapers, and text describing the products and the distributor.

Advertisement for Kaloderma skin cream, featuring an illustration of a woman's face and text describing the product's benefits for skin care.

Advertisement for ASTHMA BRONCHITIS, ESPIC, featuring text describing the medicine and its effectiveness for respiratory ailments.

Advertisement for APARATY „APOLLO” i „CERES”, featuring an illustration of a mechanical device and text describing its uses in agriculture and industry.

Advertisement for Polskie Biuro Leśne, featuring text about forest management and land sales.

Advertisement for „TYGODNIK ROLNICZY”, featuring text about agricultural news and subscription information.

Advertisement for ROZKŁAD POCIĄGÓW, featuring a detailed train schedule for various routes and stations.

Advertisement for Sztucznych WÓD mineralnych, featuring text about mineral water products and their health benefits.

Advertisement for AUTOMOBILE, featuring text about car sales and services.

Advertisement for Precz z rękami!, featuring text about a social or political movement.

Advertisement for NAŁĘCZÓW, featuring text about a local business or service.

Advertisement for „JAWA”, featuring text about a business or service.

Advertisement for D/H M. Kahan i B. Harbor, featuring text about a business or service.

Advertisement for DELIKATES, WIKTORJA, and FOSFATYNA FALIERA, featuring text about various products and services.